

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Elanikkonna hoiakud Rail Baltica suhtes

Küsitlus 15-74a. elanikkonna seas
26. aprill - 2. mai 2023

Sissejuhatus

• Eesmärk

- Uuringu eesmärgiks oli selgitada elanike hoiakud Rail Baltica projekti suhtes.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15-74a. Kokku vastas küsitlusele 1003 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma, hariduse ja rahvuse suhtes.

• Läbiviimine

- Küsitlus viidi läbi veebiuuringuna 26.aprillist 2. maini 2023.

• Tellija

- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Rail Baltic Estonia OÜ.

• Veapiirid

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 3,1% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Kokkuvõte uuringust

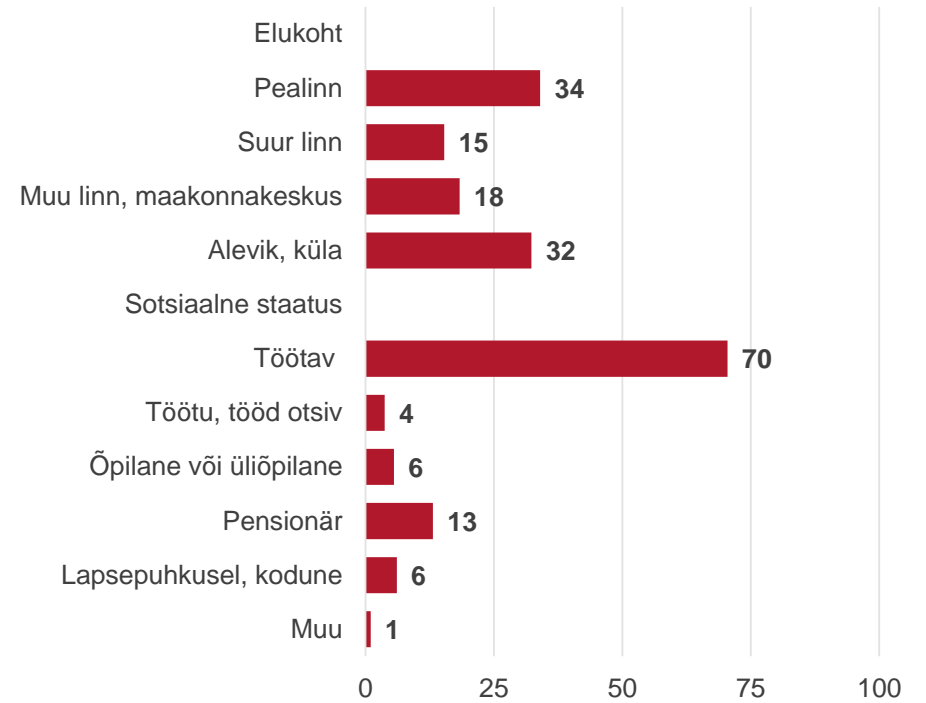
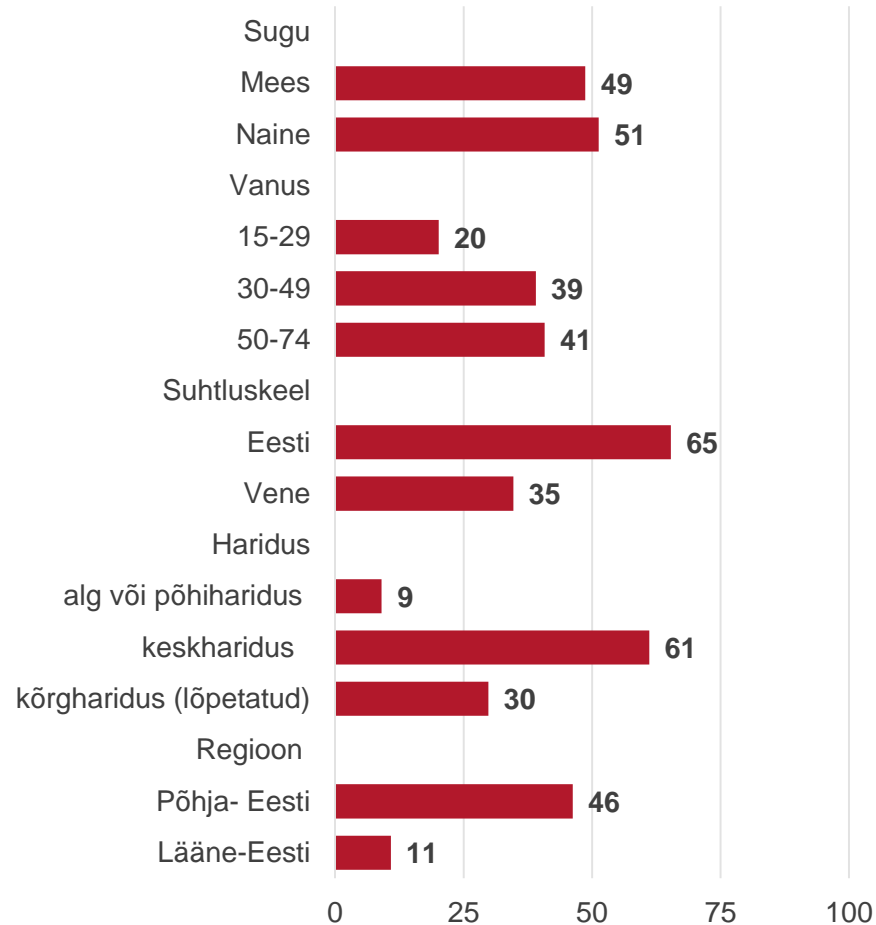
- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele möödunud poole aasta jooksul muutunud ei ole - seda toetab 68% ning ei poolda 19% elanikkonnast.
- Rail Baltica projekti realiseerumisse usub 49% Eesti elanikest, kuid 33% selles kindel ei ole ja 16% ei oska vastata. Võrreldes eelmise uuringuga on elanike usk projekti realiseerumisse muutunud siiski märgatavalt kindlamaks.
- Rail Baltica projektist teadlikest elanikest jätkuvalt 68% peab selle mõju Eestile positiivseks, sh 18% väga positiivseks. Negatiivseks hindab seda 18%. Võrreldes eelmise uuringuga antud küsimuse positiivne tulemus muutunud ei ole. Negatiivne hoiak elanikkonna seas on aga poole aastaga veidi suurenenud – viimati oli see 13%, nüüd 18%.
- Rail Baltica peamise kasuna nähakse jätkuvalt inimeste säästmist, seejärel kiiremat ja turvalisemat kaubavedu ning inimestele head liikumisvõimalust Euroopasse.
- Elanike kõrge hinnang raudteetranspordi keskkonnasäästlikkusele muutunud ei ole. Samuti on samaks jäänud ka kõrge hinnang raudteetranspordile, kui inimeste säästjale.
- Ka üldine hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on jäänud samale tasemele. Seda peab kasulikuks 82% vastanutest. Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks jätkuvalt vaid 3% elanikest. Riigisiseseid liine Rail Baltica trassil pooldavad teistest sagedamini nooremad inimesed, vene keelt kõnelevad või kõrgharidusega vastajad.
- Planeeritavate kohalike peatuste arvuks trassil pakutakse kõige sagedamini jätkuvalt 1-3, peatuste arvu spontaanne teadmine paranenud ei ole.
- Küsides peatusi aidatud vormis nimetati taaskord kõige sagedamini Raplat (44%), seejärel Sakut 36% ja Kohilat 32%. Võrreldes eelmise uuringuga on paranenud teadlikkus järgmiste kohalike peatuste osas: Saku, Kohila, Häädemeeste, Järvakandi ja Tootsi.

Kokkuvõte uuringust

- Rail Baltica teema meedias jälgijate osakaal muutunud ei ole – 13% jälgib seda pidevalt ja 45% harva. Selgus, et kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini hoopis vanim rühm.
- Peamised infokanalid on elanikele televisioon (44%), online kanalid (23%) ja raadio (24%). Sotsiaalmeediast on infot saanud 21% sihtrühmast. Ka edaspidi oodatakse infot peamiselt samadest kanalitest, kusjuures televisioon on ülekaalukalt eelistatuim.
- Rail Baltica projekti toetus elanikkonna seas on 66%, eelmisel korral 65%. 20% elanikest projekti ei toeta, sh 9% on sellele kindlasti vastu.

Vastanute profiil

N=1003

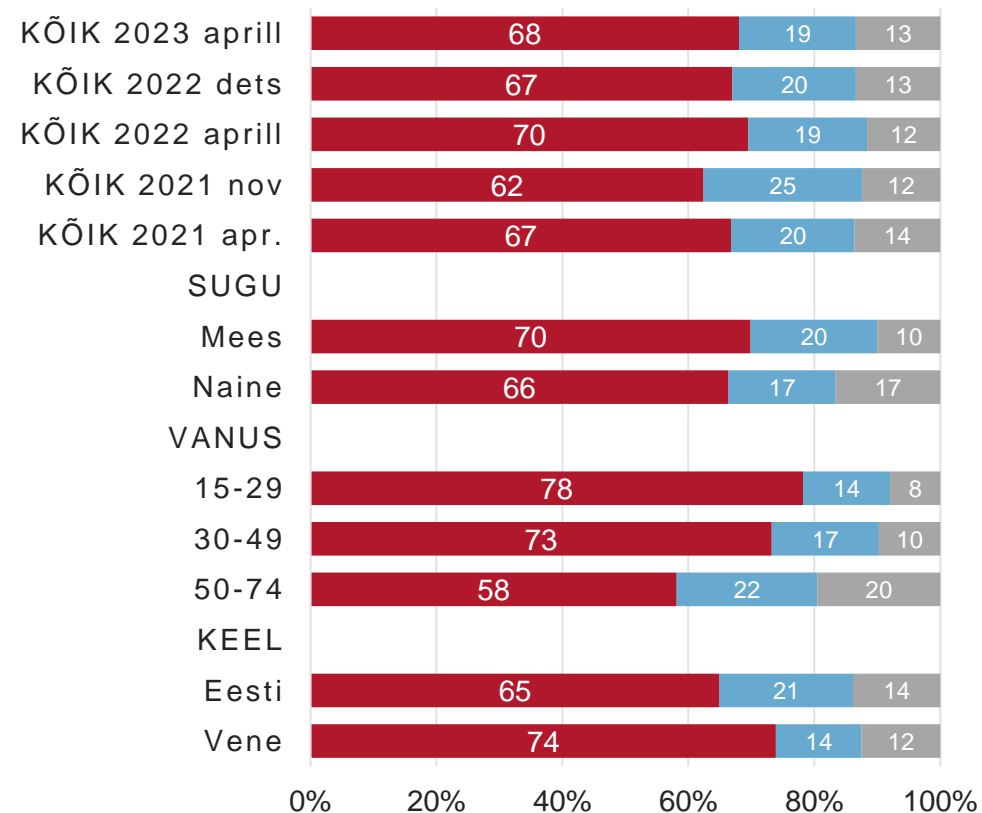

Kiirem raudteeühendus, n=1003

Kas Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga?

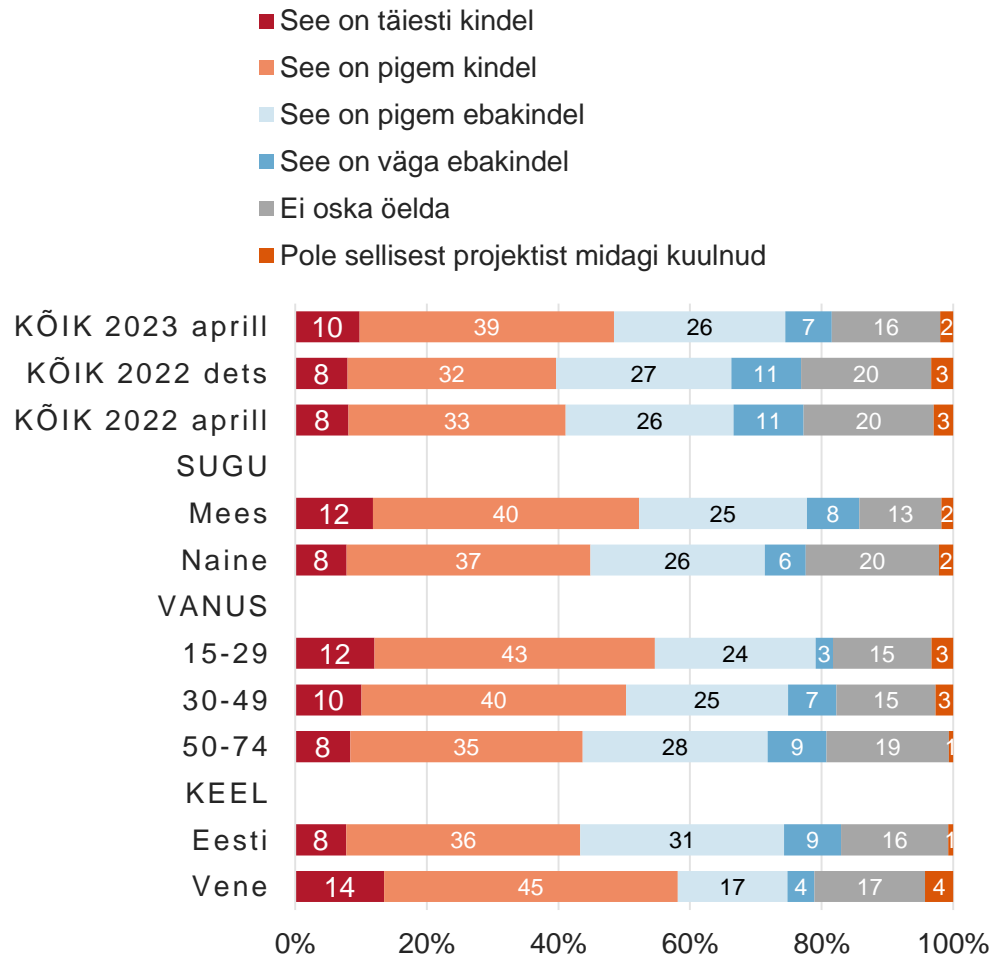
- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele möödunud poole aasta jooksul muutunud ei ole - seda toetab 68% ning ei poolda 19% elanikkonnast.
- Toetus on jätkuvalt suurem nooremate vanuserühmade ja vene keelt rääkivate elanike seas.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 49% Eesti elanikest, kuid 33% selles kindel ei ole ja 16% ei oska vastata. Jätkuvalt on väike osa elanikest (2%), kes ei ole projektist midagi kuulnud (slaid 7).
- Võrreldes eelmise uuringuga on elanike usk projekti realiseerumisse muutunud märgatavalt kindlamaks.
- Projekti realiseerumist usuvad jätkuvalt keskmisest sagedamini mehed, noorim vanuserühm ja vene keelt kasutavad vastajad. Venekeelse elanikkonna seas on eestlastega võrreldes samal ajal jätkuvalt märksa enam neid, kes pole projektist midagi kuulnud (slaid 7).

- jah, peaks
- ei ole vaja, piisab muudest transpordiliikidest
- Ei oska öelda

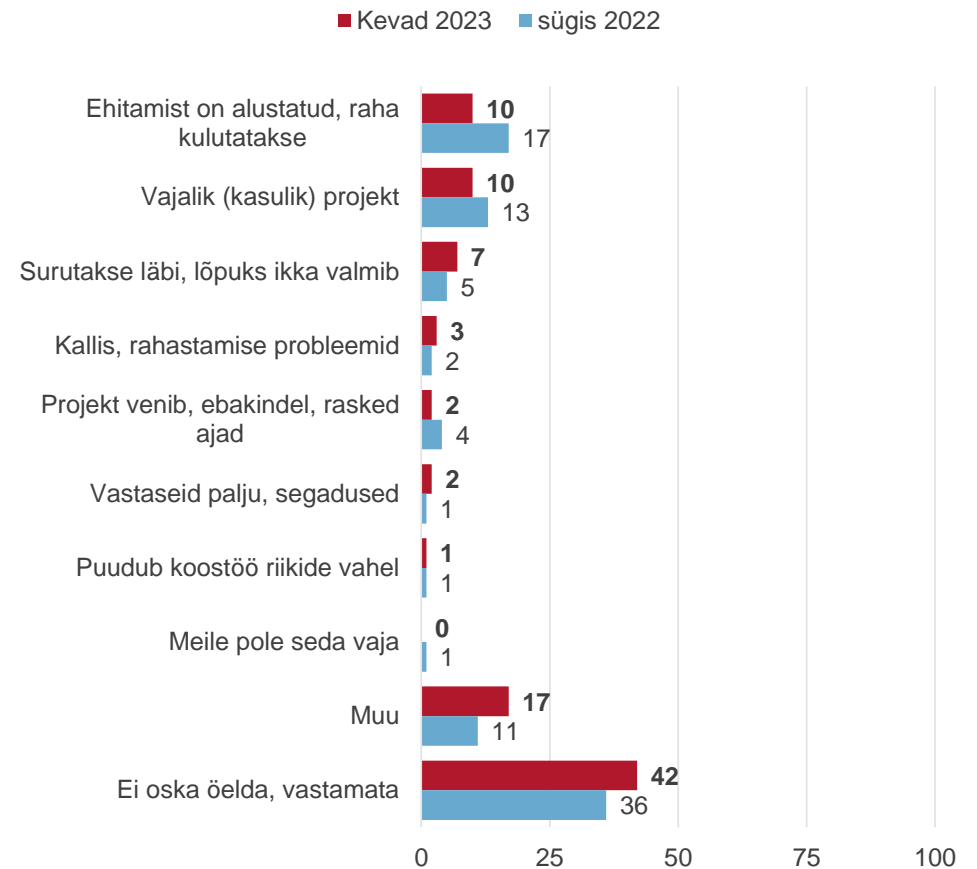

Usk projekti realiseerumisse, n=1003

Kuidas Teile tundub, kui kindel on Rail Baltica projekti realiseerimine? Miks te nii arvate?

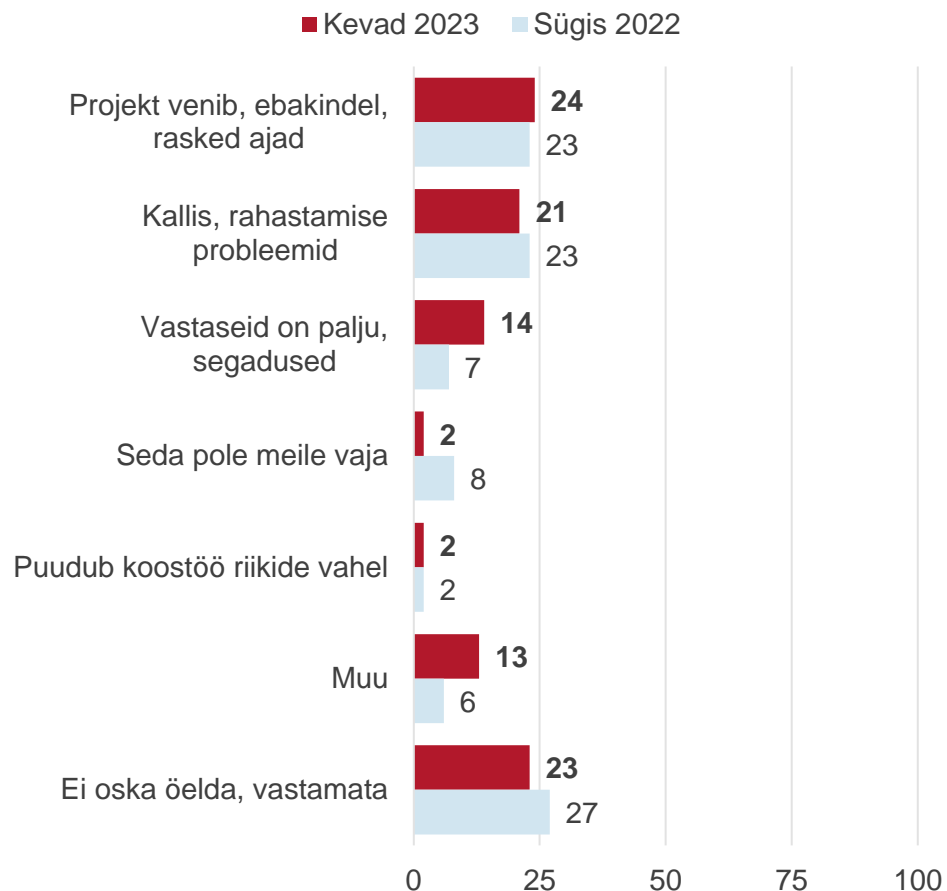
n=489, kui arvab, et realiseerumine on täiesti kindel või pigem kindel, %

Usk projekti realiseerumisse

Miks te nii arvate?

n=326, kui arvab, et realiseerumine on pigem ebakindel või täiesti ebakindel, %

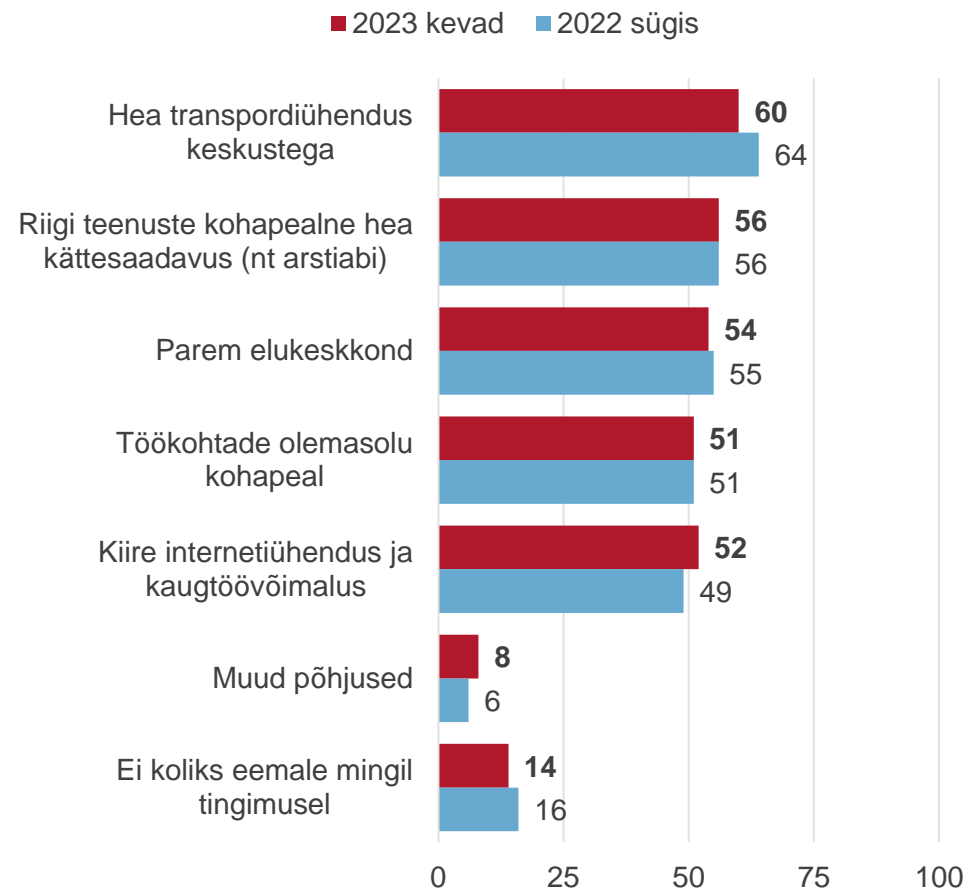

- Vaatleme eraldi kahe rühma põhjendusi sellele, miks usutakse või ei usuta projekti realiseerumist.
- Projekti realiseerumises kindlad või pigem kindlad inimesed töid põhjenduseks peamiselt seda, et ehitamisega on alustatud 10%, projekt on vajalik (10%) ning usutakse, et vaatamata takistustele see lõpuks siiski valmib (7%) (slaid 7).
- Võrreldes eelmise uuringuga on nüüd sagedamini vastajaid, kes ei osanud küsimusele vastata.
- Projekti realiseerumisse mitte-uskujad töid põhjenduseks jätkuvalt projekti venimist, selle suurt maksumust ja suurt vastaste hulka (kõrvalolev joonis).
- Osaliselt tekitab kahtlusi Rail Baltica valmimise osas ka see, et riigil on rasked ajad (tegeleda tuleb teiste probleemidega).
- Võrreldes eelmise uuringuga vastused oluliselt muutunud ei ole.

Linnast eemale kolimine, n=481 suurte linnade elanikud

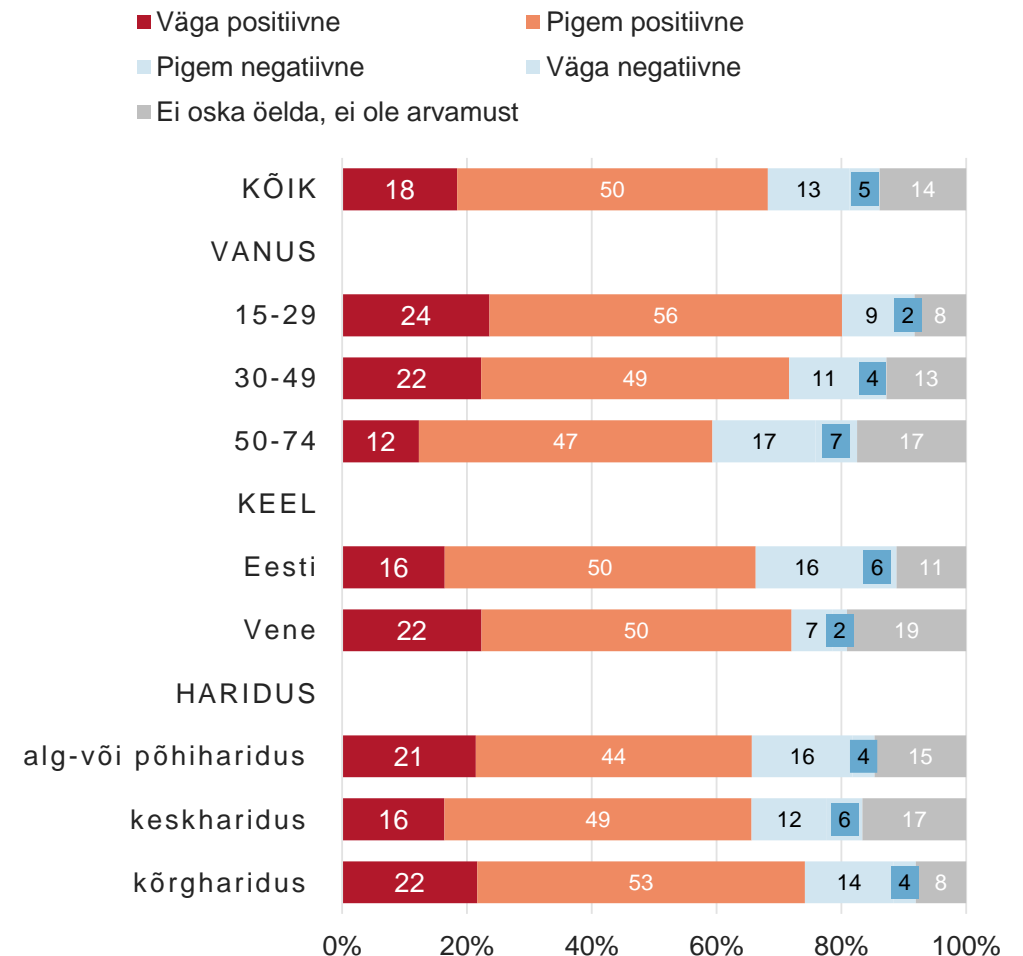
Millistel tingimustel Te kaaluksite suurest linnast eemale (väikelinna või maale) kolimist?

- Suurest linnast ära kolimisel on vastajatele kõige olulisem jätkuvalt hea transpordiühendus keskusega ja riigi teenuste hea kättesaadavus.
- Järgnevad parem elukeskkond, töökohad ja kiire internetiühendus.
- Olulist muutust võrreldes eelmise sügisega vastustes toimunud ei ole.
- Seega võib öelda, et paremad transpordiühendused soodustavad mõnevõrra elanike soovi maale kolida, kuid see pole ainus neile oluline tegur.

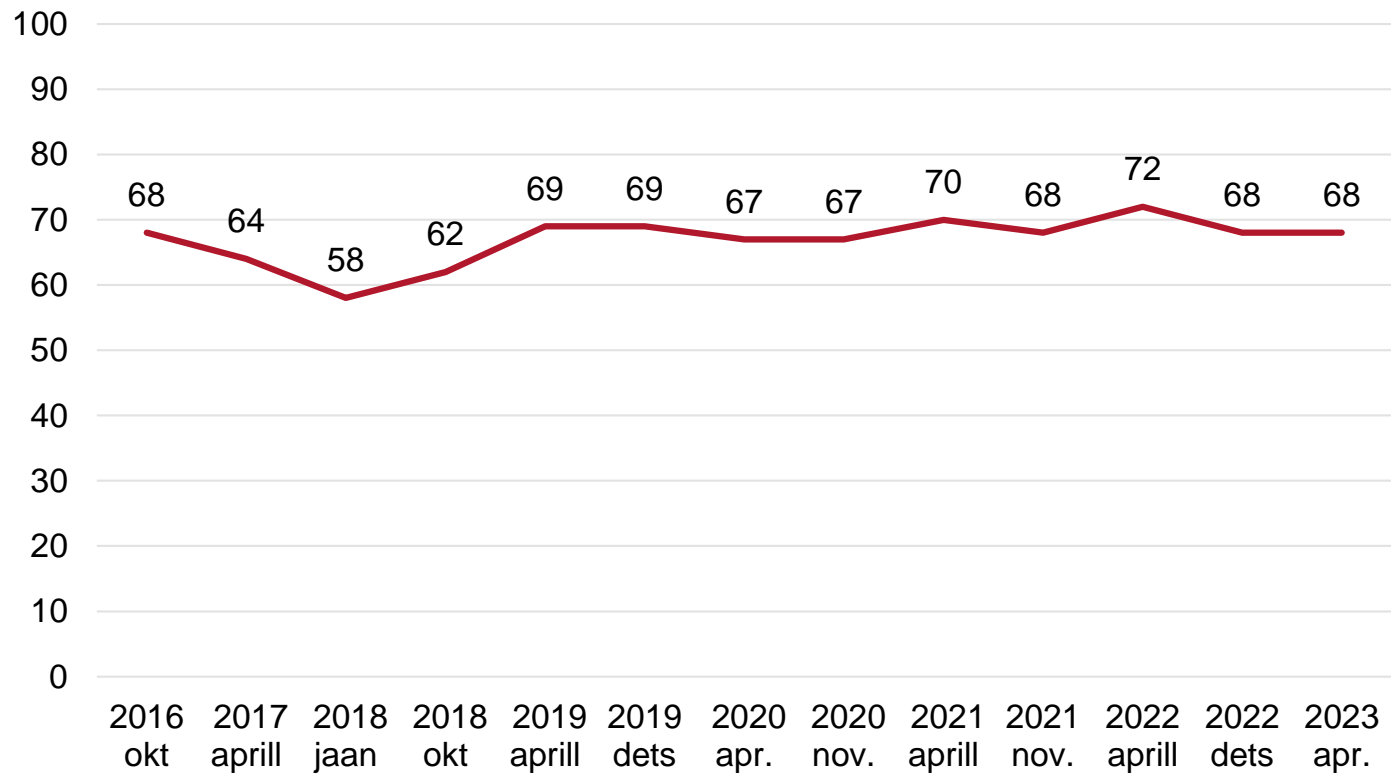
Mõju Eestile üldiselt, n=981

- Edasised tulemused puudutavad vaid neid vastajaid, kes on Rail Baltica projektist teadlikud (981 vastajat).
- Rail Baltica projektist teadlikest elanikest jätkuvalt 68% peab selle mõju Eestile positiivseks, sh 18% väga positiivseks. Negatiivseks hindab seda 18%, sh 5% väga negatiivseks.
- Keskmisest sagedamini näevad projektis positiivset kaks nooremat vanuserühma, ning lisaks ka kõrgharidusega inimesed. Piirkondadest on positiivsem meelestatus Rail Baltica suhtes Põhja-Eestis, kuid keskmisest mõnevõrra negatiivsem on hinnang jätkuvalt Kesk-Eestis. Vähem positiivsust näeme lisaks ka Lõuna-Eestis.
- Võrreldes eelmise uuringuga antud küsimuse positiivne tulemus muutunud ei ole (slaid 11). Viimase paari aasta uuringute tulemustes ongi positiivse tulemuse osakaal kõikunud vahemikus 68-70%.
- Negatiivne hoiak elanikkonna seas on aga poole aastaga veidi suurenenud – viimati oli see 13%, nüüd 18%.

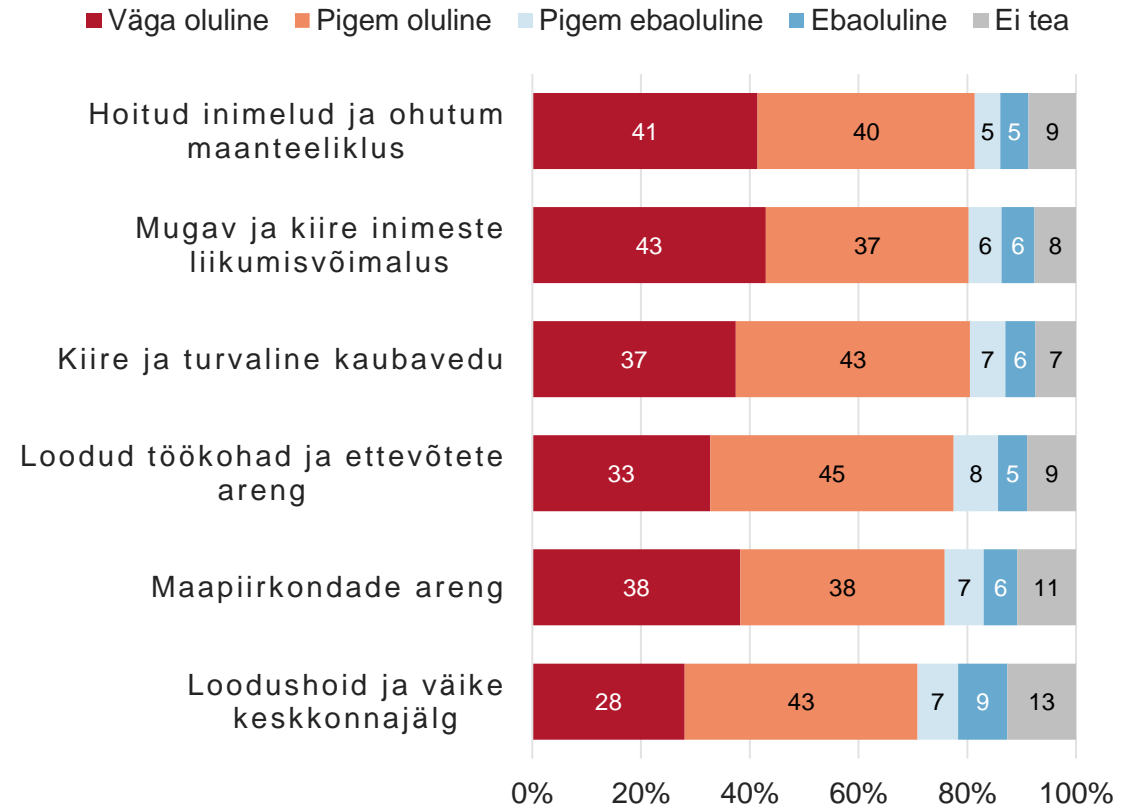
Mõju Eestile üldiselt, n=981

Vastus: positiivne+väga positiivne (%)

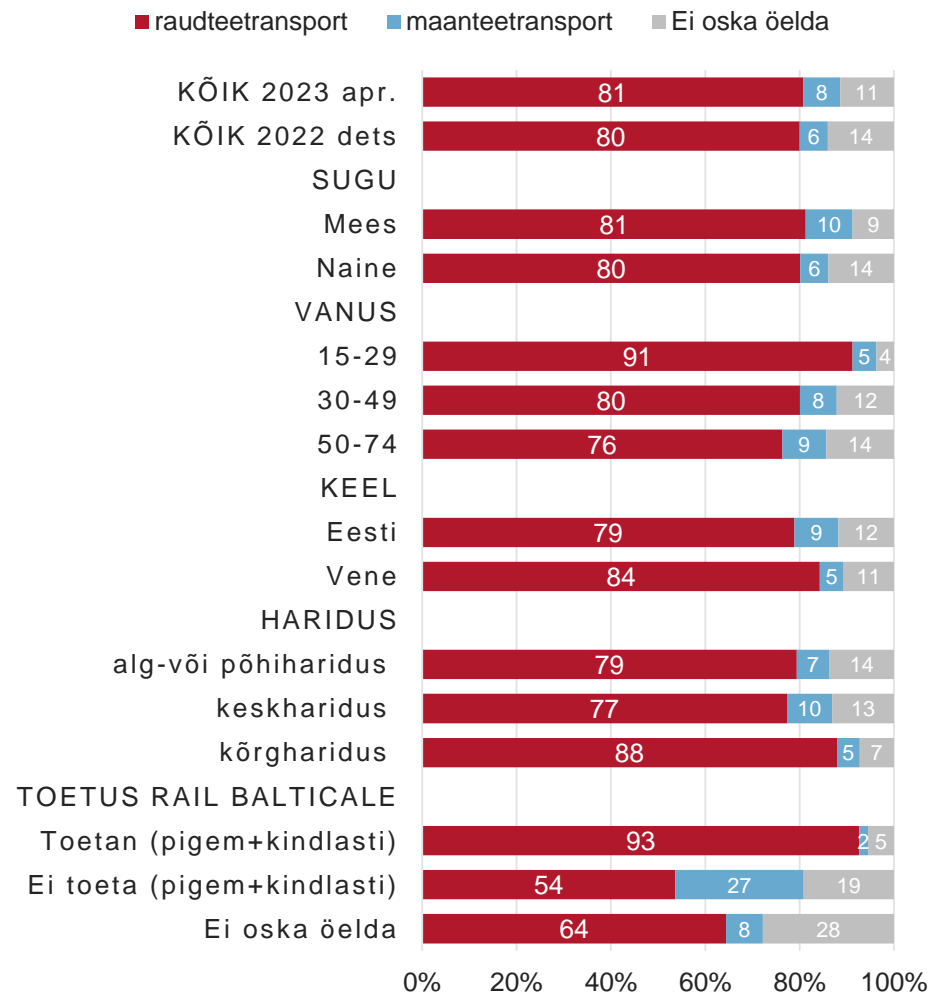
Oluline kasu seoses Rail Balticaga n=981

- Rail Baltica peamise kasuna nähakse jätkuvalt inimeste säästmist (81%), seejärel kiiremat ja turvalisemat kaubavedu ning inimestele head liikumisvõimalust Euroopasse.
- Ligikaudu 10-16% on inimesi, kes peavad toodud tegureid Rail Baltica kasuna enda jaoks ebaolulisteks.
- Noorim vanuserühm hindab teistega võrreldes olulisemaks loodushoiu ja kiire reisimise teemat.
- Kesk- ja Lõuna-Eesti elanikud suhtuvad projekti kasudesse jätkuvalt keskmisest leigemalt. Osaliselt näeme keskmisest madalamaid hinnanguid ka vastajatel Lääne-Eestis.
- Elanike hinnang raudteetranspordi keskkonناسäästlikkusele (võrrelduna maanteetranspordiga) muutunud ei ole – 81% varasema 80% asemel (slaid 13). Samuti on samaks jäänud hinnang raudteetranspordile, kui inimeste säästjale – 80% (varem 79%).
- Toodud teemade osas on keskmisest positiivsemalt meelestatud jätkuvalt noorim vanuserühm, kõrgharidusega vastajad ning lisaks need, kes toetavad Rail Baltica projekti tervikuna.

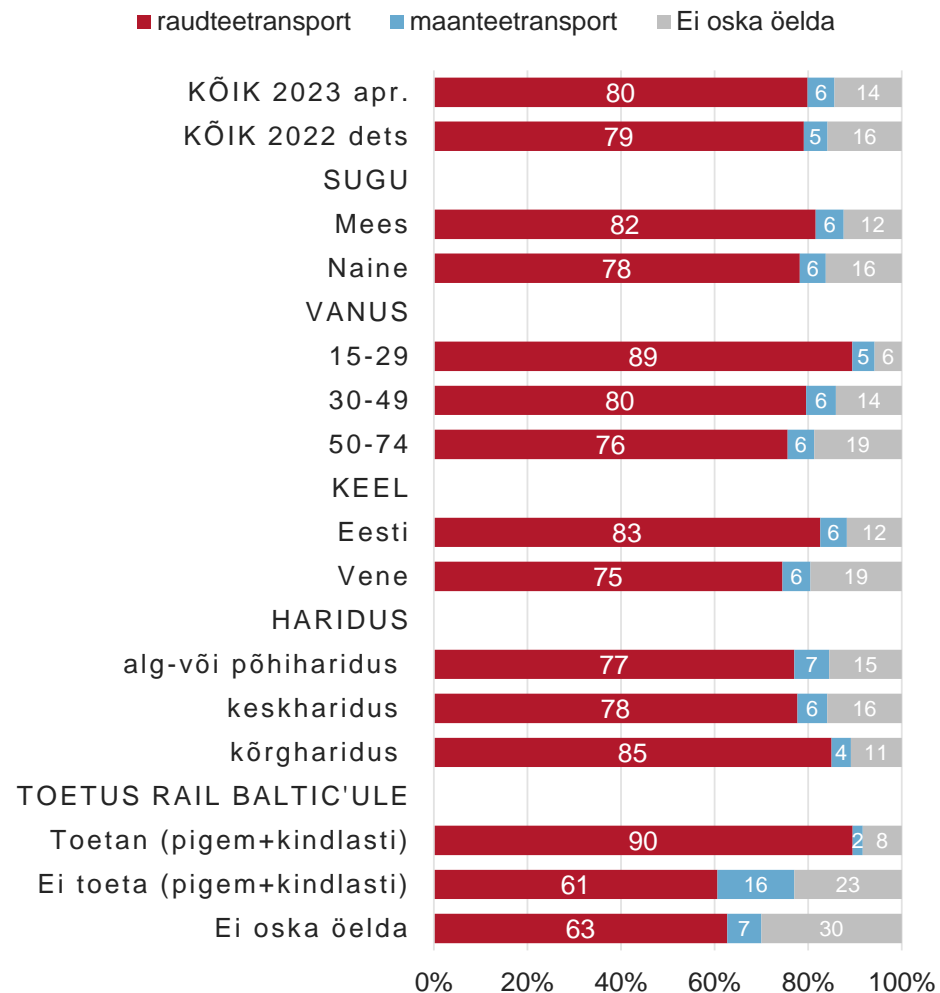

Keskkond ja inimeste säästmine, n= 981

Kumb on „roheline“ ehk keskkonnasäästlikum, kas raudteetransport või maanteetransport?

Kumb transpordiliik säästab rohkem inimesid, kas raudteetransport või maanteetransport?

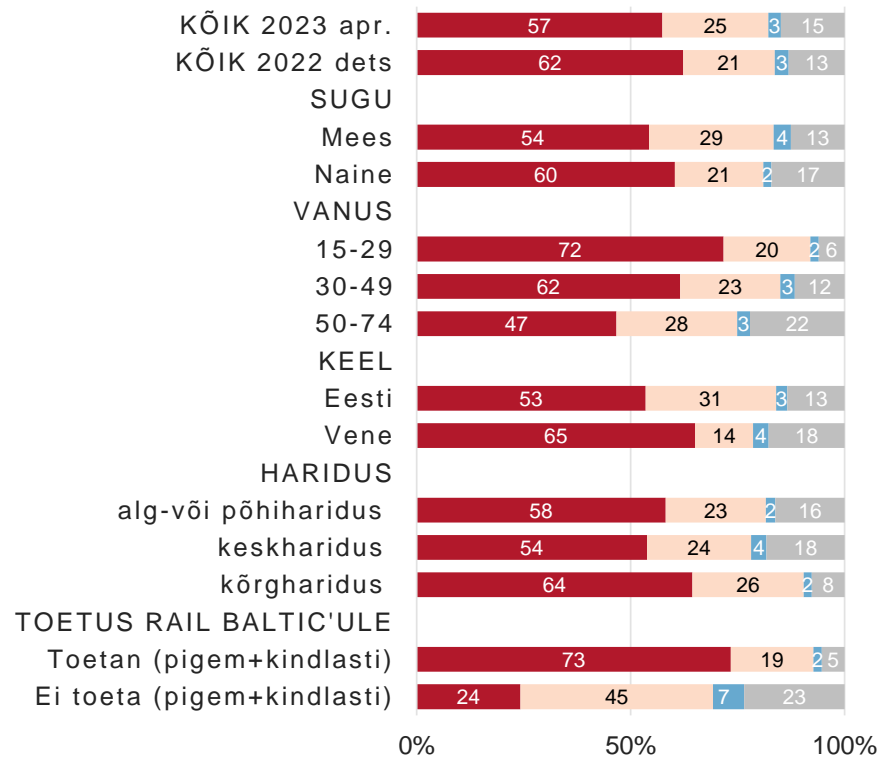
Teadmised peatuste kohta

- Hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on jäänud samale tasemele. Seda peab kasulikuks – 82% vastanutest (slaid 15). Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks jätkuvalt 3% elanikest.
- Riigisiseseid liine Rail Baltica trassil pooldavad teistest sagedamini taas nooremad inimesed, vene keelt kõnelevad või kõrgharidusega vastajad. Positiivset vastust näeme siin ka osade vastajate puhul, kes Rail Baltica projekti tervikuna ei toeta või on neutraalsed.
- Jätkuvalt näeme, et elanikkond ei ole kursis Rail Baltica planeeritavate kohalike peatustega. Kohalike peatuste arvuks pakutakse kõige sagedamini 1-3 (41%), seejärel pakutakse välja väga erinevaid arve. Teadlikkus kohalike peatuste arvu osas on elanikkonna seas madal, ka võrreldes eelmise uuringuga teadlikkus paranenud ei ole, ehkki varianti 1-3 peatust märgiti seekord harvem.
- Konkreetsetest peatustest nimetati taaskord kõige sagedamini Raplat (44%), seejärel Sakut 36% ja Kohilat 32% (slaid 16). Ka käesolevas uuringus nimetati ka kontrollküsimusena nimekirja lisatud vastusevariante: Ikla ja Viljandi, mis annab tunnistust vastajate ebakindlusest.
- Siiski näeme, et Harjumaal teatakse paremini peatusi Saku, Kohila ja Luige. Kesk-Eestis teatakse keskmisest oluliselt sagedamini nimetada Raplat (59%), Ida-Virumaal aga teatakse planeeritavaid kohalikke peatusi jätkuvalt keskmisest vähem.
- Võrreldes eelmise uuringuga on paranenud teadlikkus järgmiste kohalike peatuste osas: Saku, Kohila, Häädemeeste, Järvakandi ja Tootsi.

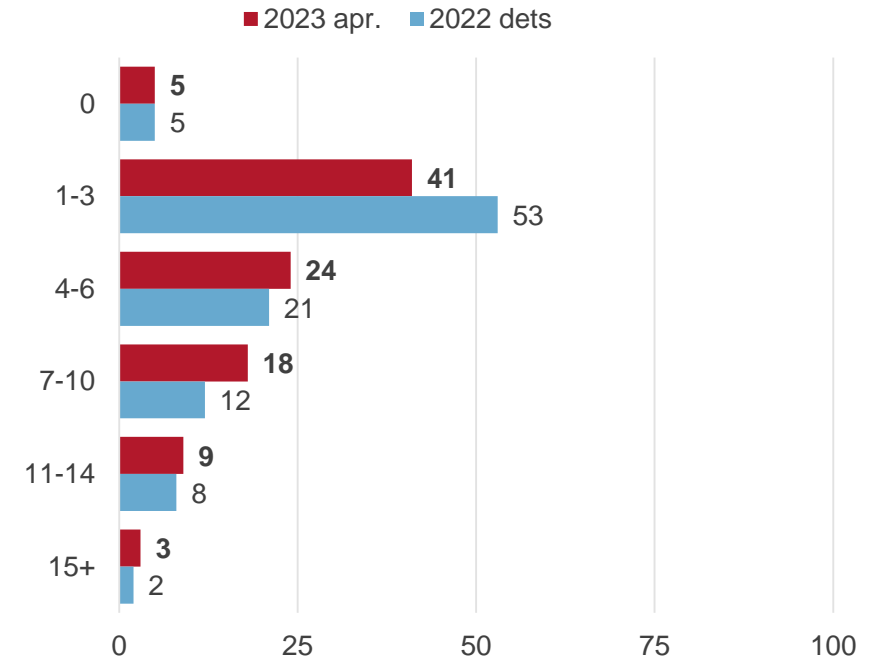
Kohalikud peatused, n= 981

Rail Baltica trassile planeeritakse ka regionaalset rongiliiklust ehk riigisiseseid liine kohalike peatustega. Milline on selles suhtes Teie seisukoht?

- Kohalik liiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja kasutaksin seda ka ise
- Kohalik liiklus on regionaalpoliitiliselt kasulik, aga ise ma seda ei kasutaks
- Kohalikud peatused ei ole vajalikud
- Ei oska öelda, ei ole seisukohta

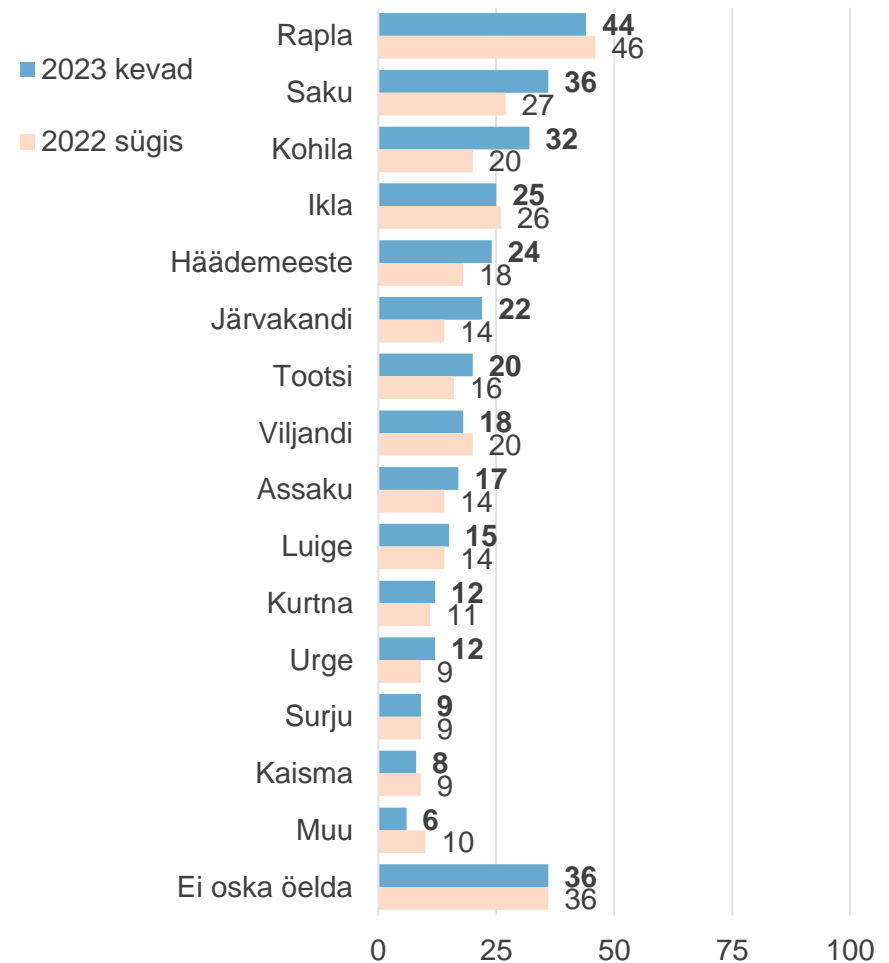

Mitu kohalikku peatust on planeeritud Rail Baltica trassile Eestis? N= 204 kes teab peatuste arvu

Planeeritavad kohalikud peatused, n=204 kes teab peatuste arvu

Palun märkige allolevas loetelus need peatused, mis Teie teada saavad olema Rail Baltica kohalikud peatused (st. seal hakkavad käima ja peatuma eraldi rongid. Kiirrong seal ei peatu).

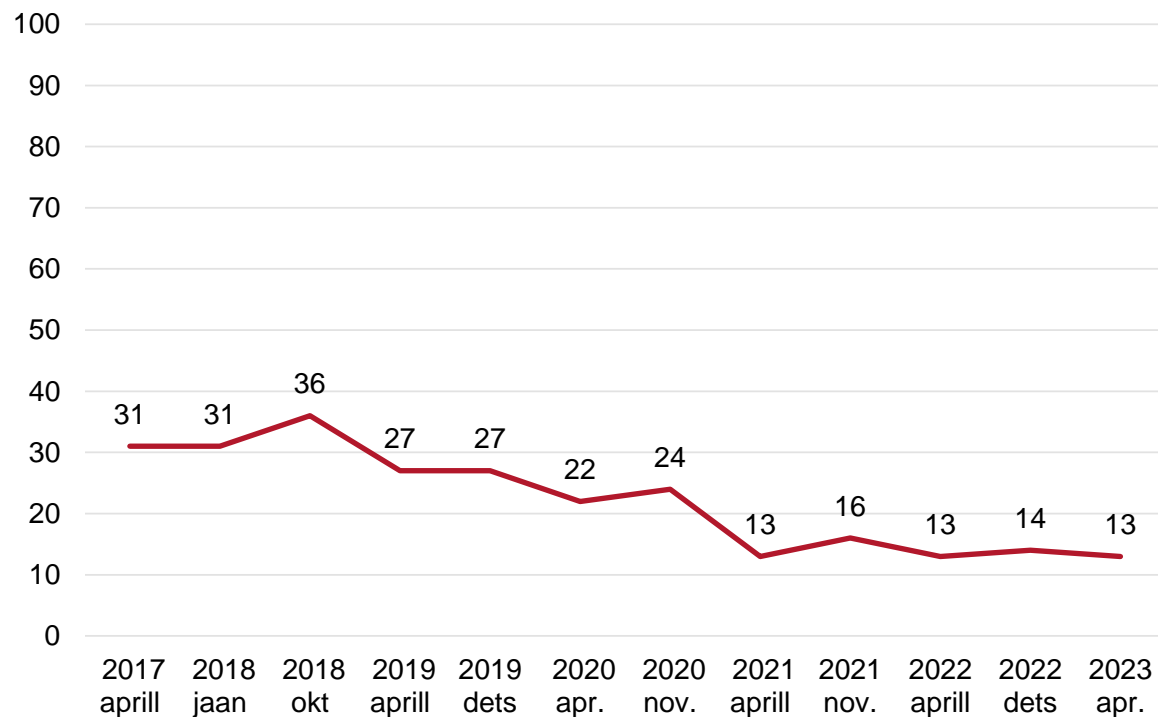
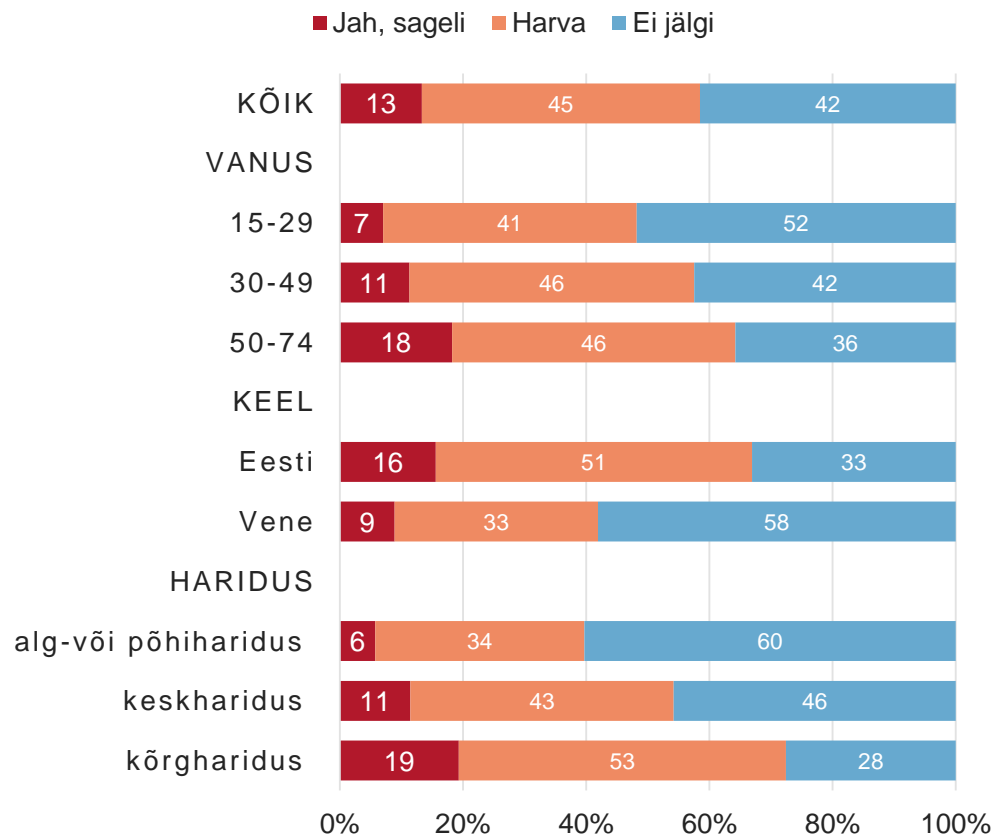

Rail Baltica projekti teema jälgimine meedias

- Rail Baltica teema jälgimine meedias muutunud ei ole – 13% jälgib seda pidevalt ja 45% harva. 42% sihtrühmast ei jälgi teemat üldse. Eelmise uuringu ajal jälgis teemat sageli 14%, seega muutust toimunud ei ole (slaid 18).
- Kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini hoopis vanim rühm, kellest 18% jälgib seda sageli. Ka kõrgharidusega vastajad jälgivad teemat märksa sagedamini, kui madalama haridusega inimesed.
- Sotsiaalmeedias jälgib Rail Balticu teemat tihti väike osa elanikest – 6%, 29% jälgib seda harva. Noortest sagedamini jälgivad teemat ka sotsiaalmeedias pigem vanemad inimesed. Tulemus on võrreldes eelmise uuringuga jäänud samaks (slaid 19).

Rail Baltica teema jälgimine meedias, n= 981

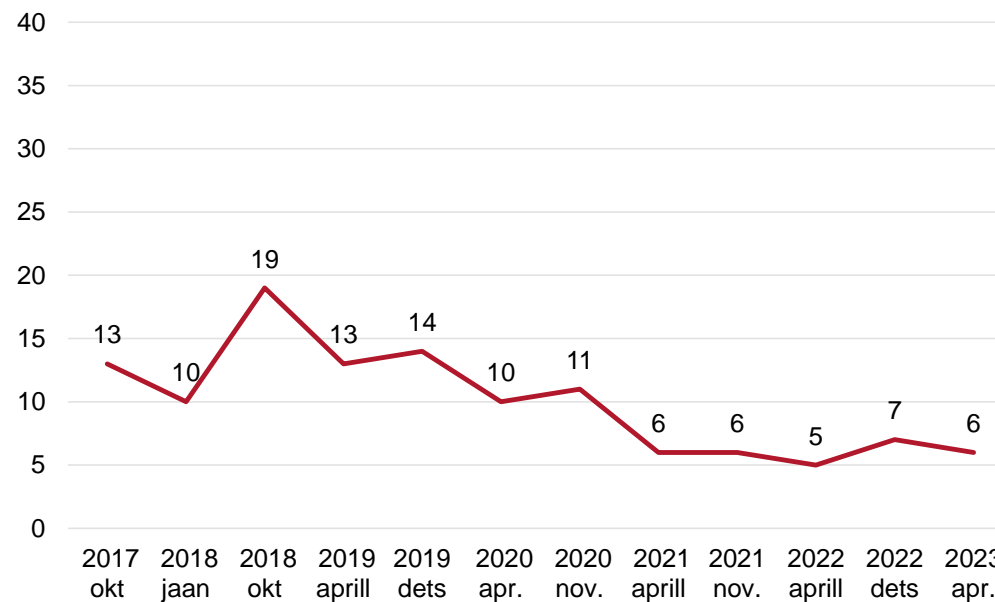
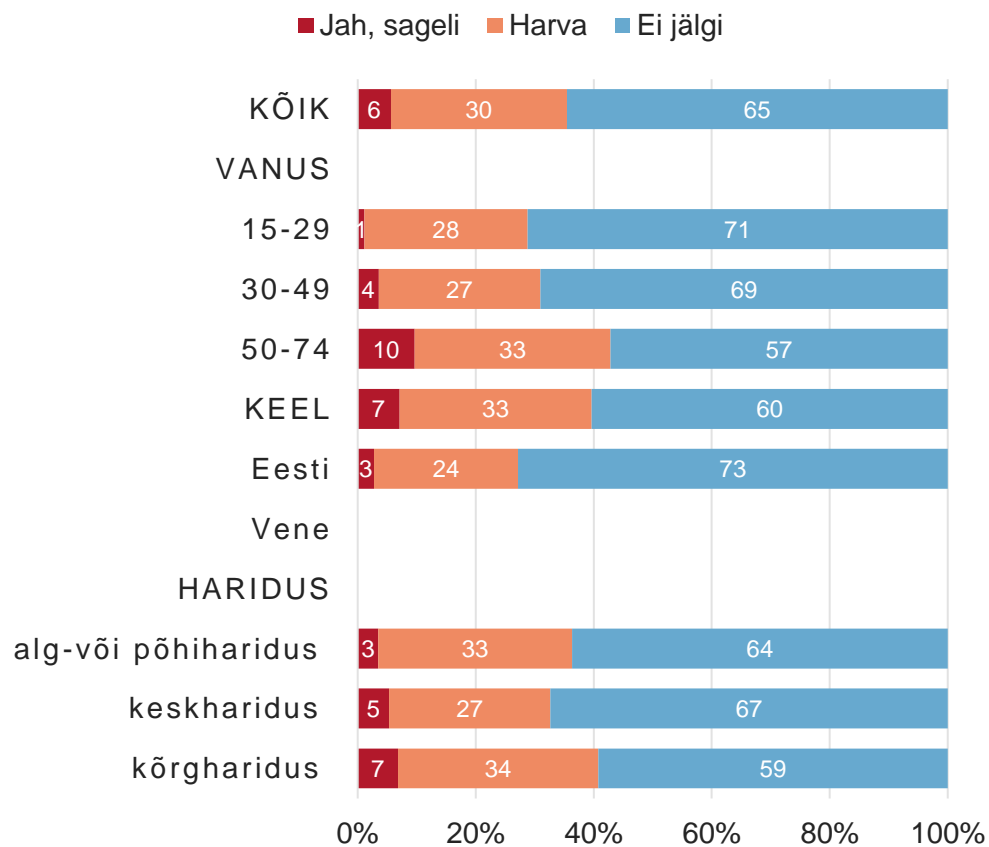
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Rail Baltica teema jälgimine Sotsiaalmeedias, n= 981

N=974 kõik vastajad

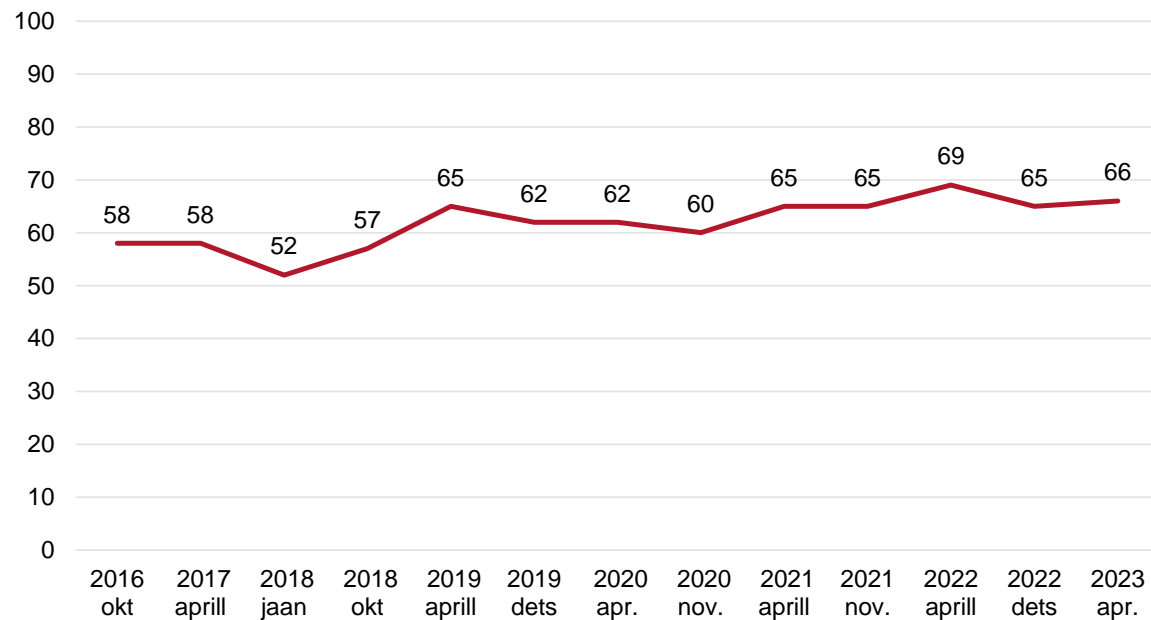
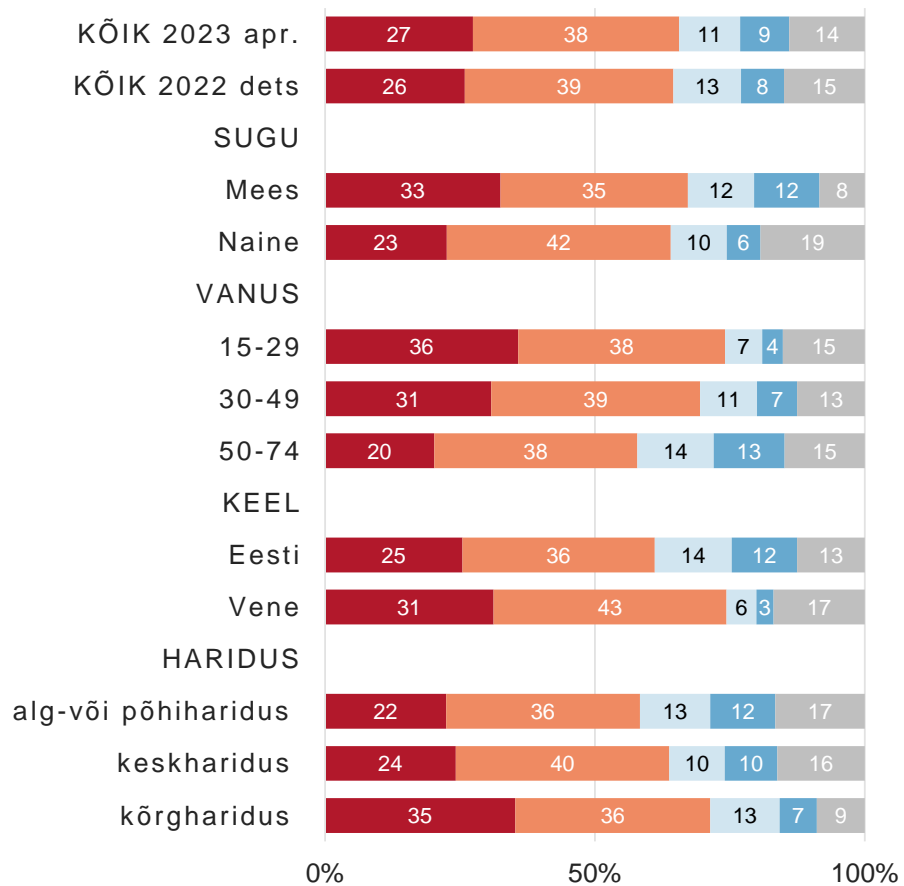
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Toetus Rail Baltica projektile, n= 981

Kas Te ise toetate Rail Baltica projekti?

- Jah, kindlasti toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta kindlasti
- Ei oska öelda, pole seisukohta

Toetus Rail Baltica projektile

- Rail Baltica projekti toetus elanikkonna seas on 66%, eelmisel korral 65% (slaid 25). 20% elanikest projekti ei toeta, sh 9% on sellele kindlasti vastu.
- Toetus on keskmisest suurem jätkuvalt nooremate inimeste ja vene elanikkonna seas, lisaks kõrgharidusega inimeste hulgas. Tallinlastest toetab projekti 74% ja Kesk-Eestis on kõige rohkem projekti vastaseid (18% kindlasti vastu).
- Mittetoetajatelt küsiti: Milliste tingimuste täitmise või kahtluse hajutamise korral Te projekti toetaksite?
- Kõige sagedamini vastati, et „ei toetaks mingil juhul“ - 26%. Teisele kohal on tasuvuse tõestamise ja kolmandal looduse säästmise teema.
- Võrreldes eelmise uuringuga on seekord antud küsimuses sagedamini esile toodud looduse säästmise ja tasuvuse teemasid.

N=184, kes ei toeta projekti

